

Operációs rendszerek BSc

10. Gyak.

2022. 04. 13.

Készítette:

Szelényi Szabolcs Bsc

Mérnökinformatikus hallgató

TYNYS9

Miskolc, 2022

„1. Az előadáson bemutatott mintaprogram alapján készítse el a következő feladatot.

Adott egy rendszerbe az alábbi erőforrások: R (R1: 10; R2: 5; R3: 7)

A rendszerbe 5 processz van: P0, P1, P2, P3, P4

Kérdés: Kielégíthető-e P1 (1,0,2), P4 (3,3,0) ill. P0 (0,2,0) kérése úgy, hogy biztonságos legyen, holtponmentesség szempontjából a rendszer - a következő kiinduló állapot alapján. Külön-külön táblázatba oldja meg a feladatot!

- Határozza meg a processzek által igényelt erőforrások mátrixát?
- Határozza meg pillanatnyilag szabad erőforrások számát?
- Igazolja, magyarázza az egyes processzek végrehajtásának lehetséges sorrendjét - számolással?”

	MAX. IGÉNY				FOGLALÁS				KIELÉGÍTETLEN IGÉNYEK			
	R1	R2	R3		R1	R2	R3		R1	R2	R3	
P0	7	5	3		0	1	0		7	4	3	
P1	3	2	2		2	0	0		1	2	2	
P2	9	0	2		3	0	2		6	0	0	
P3	2	2	2		2	1	1		0	1	1	
P4	4	3	3		0	0	2		4	3	1	
				Foglaltak	7	2	5		KÉSZLET-IGÉNY			
				Összesen	10	5	7		R1	R2	R3	P0
				Szabad erőforrás szám	3	3	2		-4	-1	-1	P1
									2	1	0	P2
									-3	3	2	P3
									3	2	1	P4
									-1	0	1	

2. Készítsen C nyelvű programot, ahol egy szülő processz létrehoz egy csővezetékét, a gyerek processz beleír egy szöveget a csővezetékbe (A kiírt szöveg: XY neptunkod), a szülő processz ezt kiolvassa, és kiírja a standard kimenetre.

```

Open  TYNYS9_unnamed.c  Save  -  +
~/GYAK10

1 #include <stdio.h>
2 #include <unistd.h>
3
4 int main()
5 {
6     int fd[2];
7     int child;
8
9     if(pipe(fd)
10    {
11        perror("pipe");
12        return 1;
13    }
14
15    child = fork();
16
17    if(child > 0)
18    {
19        char s[1024];
20        close(fd[1]);
21        read(fd[0], s, sizeof(s));
22        printf("%s", s);
23
24        close(fd[0]);
25    }
26
27    else if(child == 0)
28    {
29        close(fd[0]);
30        write(fd[1], "SZSZ TYNYS9\n", 17);
31        close(fd[1]);
32    }
33    return 0;
34 }

```

C Tab Width: 8 Ln 34, Col 2 INS

```
szelenyi@szelenyi-VirtualBox: ~/GYAK10
File Edit View Search Terminal Help
szelenyi@szelenyi-VirtualBox:~$ cd /home/szelenyi/GYAK10/
szelenyi@szelenyi-VirtualBox:~/GYAK10$ gcc TYNYS9_unnamed.c -o TYNYS9_unnamed.out
szelenyi@szelenyi-VirtualBox:~/GYAK10$ ./TYNYS9_unnamed.out
SZSZ TYNYS9
szelenyi@szelenyi-VirtualBox:~/GYAK10$
```

3. Készítsen C nyelvű programot, ahol egy szülő processz létrehoz egy nevesített csővezetékét (neve: neptunkod), a gyerek processz beleír egy szöveget a csővezetékbe (A hallgató neve: pl.: Keserű Ottó), a szülő processz ezt kiolvassa, és kiírja a standard kimenetre.

```
Open TYNYS9_named.c ~/GYAK10 Save
1 #include <stdio.h>
2 #include <fcntl.h>
3 #include <unistd.h>
4 #include <sys/types.h>
5 #include <sys/stat.h>
6
7 int main()
8 {
9     int child;
10
11     mkfifo("Keseru Otto", S_IRUSR | S_IWUSR);
12     child = fork();
13
14     if(child > 0)
15     {
16         char s[1024];
17         int fd;
18
19         fd = open("Keseru Otto", O_RDONLY);
20         read(fd, s, sizeof(s));
21         close(fd);
22         unlink("Keseru Otto");
23     }
24
25     else if (child == 0)
26     {
27         int fd = open("Keseru otto", O_WRONLY);
28         write(fd, "SZSZ TYNYS9\n", 17);
29         close(fd);
30     }
31
32     return 0;
33 }
```

C Tab Width: 8 Ln 32, Col 18 INS

```
szelenyi@szelenyi-VirtualBox: ~/GYAK10
File Edit View Search Terminal Help
szelenyi@szelenyi-VirtualBox:~$ cd /home/szelenyi/GYAK10/
szelenyi@szelenyi-VirtualBox:~/GYAK10$ gcc TYNYS9_named.c -o TYNYS9_named.out
TYNYS9_named.c:2:10: fatal error: fcntl.h: No such file or directory
  2 | #include <fcntl.h>
    |          ^~~~~~
compilation terminated.
szelenyi@szelenyi-VirtualBox:~/GYAK10$ gedit TYNYS9_named.c
szelenyi@szelenyi-VirtualBox:~/GYAK10$ gcc TYNYS9_named.c -o TYNYS9_named.out
szelenyi@szelenyi-VirtualBox:~/GYAK10$ ./TYNYS9_named.out
```

4. Gyakorló feladat Először tanulmányozzák Vadász Dénes: Operációs rendszer jegyzet, a témához kapcsolódó fejezetét (5.3)., azaz Írjon három C nyelvű programot, ahol készít egy üzenetsort és ebbe két üzenetet tesz bele – msgcreate.c, majd olvassa ki az üzenetet - msgrcv.c, majd szüntesse meg az üzenetsort (takarít) - msgctl.c. A futtatás eredményét is tartalmazza a jegyzőkönyv.

```
Open [?] msgcreate.c ~/GYAK10 Save [≡] [?] [X]
1#include <stdio.h>
2#include <stdlib.h>
3#include <string.h>
4#include <sys/types.h>
5#include <sys/ipc.h>
6#include <sys/msg.h>
7#define MSGKEY 654321L
8
9struct msgbuf1
10{
11    long mtype;
12    char mtext[512];
13}sndbuf, *msgp;
14
15int main()
16{
17    int msgid;
18    key_t key;
19    int msgflg;
20    int rtn, msgsz;
21
22    key = MSGKEY;
23    msgflg = 00666 | IPC_CREAT;
24    msgid = msgget(key, msgflg);
25    if(msgid == -1)
26    {
27        perror("\n The msgget system call failed!");
28        exit(-1);
29    }
30    printf("\n Az msgid %d, %x: ", msgid, msgid);
31
32    msgp = &sndbuf;
33    msgp->mtype = 1;
34    strcpy(msgp->mtext, "Egyik uzenet");
35    msgsz = strlen(msgp->mtext) + 1;
36    rtn = msgsnd(msgid, (struct msgbuf *) msgp, msgsz, msgflg);
37    printf("\n Az 1. msgsnd visszaadott %d-t", rtn);
38    printf("\n A kikuldott uzenet: %s", msgp->mtext);
39
40    strcpy(msgp->mtext, "Masik uzenet");
41    msgsz = strlen(msgp->mtext) + 1;
42    rtn = msgsnd(msgid, (struct msgbuf *) msgp, msgsz, msgflg);
43    printf("\n Az 2. msgsnd visszaadott %d-t", rtn);
44    printf("\n A kikuldott uzenet: %s", msgp->mtext);
45    printf("\n");
46
47    exit(0);
48 }
```

```
szelenyi@szelenyi-VirtualBox: ~/GYAK10
File Edit View Search Terminal Help
szelenyi@szelenyi-VirtualBox:~/GYAK10$ gcc TYNYS9_named.c -o TYNYS9_named.out
szelenyi@szelenyi-VirtualBox:~/GYAK10$ ./TYNYS9_named.out
^[[A^C
szelenyi@szelenyi-VirtualBox:~/GYAK10$ gedit msgcreate.c
szelenyi@szelenyi-VirtualBox:~/GYAK10$ gcc msgcreate.c -o msgcreate.c
gcc: fatal error: input file 'msgcreate.c' is the same as output file
compilation terminated.
szelenyi@szelenyi-VirtualBox:~/GYAK10$ gcc msgcreate.c -o msgcreate.out
msgcreate.c: In function 'main':
msgcreate.c:25:5: error: 'msgit' undeclared (first use in this function); did you mean 'msgid'?
   25 |     if(msgit == -1)
      |         ^~~~~
      |         msgid
msgcreate.c:25:5: note: each undeclared identifier is reported only once for each function it appears in
szelenyi@szelenyi-VirtualBox:~/GYAK10$ gedit msgcreate.c
szelenyi@szelenyi-VirtualBox:~/GYAK10$ gcc msgcreate.c -o msgcreate.out
szelenyi@szelenyi-VirtualBox:~/GYAK10$ ./msgcreate.out

Az msgid 0, 0:
Az 1. msgsnd visszaadott 0-t
A kikuldott uzenet: Egyik uzenet
Az 2. msgsnd visszaadott 0-t
A kikuldott uzenet: Masik uzenet
szelenyi@szelenyi-VirtualBox:~/GYAK10$
```

```
Open  msgctl.c  Save  -  x
~/GYAK10

1 #include <stdio.h>
2 #include <stdlib.h>
3 #include <sys/types.h>
4 #include <sys/ipc.h>
5 #include <sys/msg.h>
6 #define MSGKEY 654321L
7
8 int main()
9 {
10     int msgid, msgflg, rtn;
11     key_t key;
12     key = MSGKEY;
13     msgflg = 006666 | IPC_CREAT
14     msgid = msgget(key, msgflg);
15
16     rtn = msgctl(msgid, IPC_RMID, NULL);
17     printf("\n Visszatert: %d\n", rtn);
18
19     exit(0)
20 }

szelenyi@szelenyi-VirtualBox:~/GYAK10$ gedit msgctl.c
szelenyi@szelenyi-VirtualBox:~/GYAK10$ gcc msgctl.c -o msgctl.out
szelenyi@szelenyi-VirtualBox:~/GYAK10$ ./msgctl.out

Visszatert: -1
szelenyi@szelenyi-VirtualBox:~/GYAK10$
```

```
Open  ▾  [?]  msgrcv.c  ~/GYAK10  Save  ≡  -  ↻  ✕

1 #include <stdio.h>
2 #include <stdlib.h>
3 #include <sys/types.h>
4 #include <sys/ipc.h>
5 #include <sys/msg.h>
6 #define MSGKEY 654321L
7
8 struct msgbuf1
9 {
10     long mtype;
11     char mtext[512];
12 }rcvbuf, *msgp;
13
14 struct msqid_ds ds, *buf;
15
16 int main()
17 {
18     int msgid;
19     key_t key;
20     int mtype, msgflg;
21     int rtn, msgsz;
22
23     key = MSGKEY;
24     msgflg = 006666 | IPC_CREAT | MSG_NOERROR;
25
26     msgid = msgget(key, msgflg);
27     if(msgid == -1)
28     {
29         perror("\n The msgget system call failed!");
30         exit(-1);
31     }
32     printf("\n Az msgid: %d", msgid);
33
34     msgp = &rcvbuf;
35     buf = &ds;
36     msgsz = 20;
37     mtype = 0;
38     rtn = msgctl(msgid, IPC_STAT, buf);
39     printf("\nAz  uzenetek  szama: %ld \n", buf->msg_qnum);
40
41     while(buf->msg_qnum)
42     {
43         rtn = msgrcv(msgid, (struct msgbuf *)msgp, msgsz, mtype, msgflg);
44         printf("\n Az  rtn: %d, a vett uzenet: %s\n", rtn, msgp->mtext);
45         rtn = msgctl(msgid, IPC_STAT, buf);
46     }
47     exit(0);
48 }
```

```
szelenyi@szelenyi-VirtualBox:~/GYAK10$ ./msgrcv.out
```

```
The msgget system call failed!: File exists
```

```
szelenyi@szelenyi-VirtualBox:~/GYAK10$
```

4a. Írjon egy C nyelvű programot, melyben

- az egyik processz létrehozza az üzenetsort, és szövegeket küld bele, exit üzenetre kilép,
- másik processzben lehet választani a feladatok közül: üzenetek darabszámának lekérdezése, 1 üzenet kiolvasása, összes üzenet kiolvasása, üzenetsor megszüntetése, kilépés.

```
Open  ▾  [?]  gyak10_4.c  Save  ▮  -  [x]
~ /GYAK10

1 #include <stdio.h>
2 #include <stdlib.h>
3 #include <sys/types.h>
4 #include <sys/ipc.h>
5 #include <sys/msg.h>
6 #include <string.h>
7 #define MSGKEY 654321L
8
9 struct msgbuf1
10 {
11     long mtype;
12     char mtext[256];
13 }sndbuf, *msgp;
14
15 int main()
16 {
17     int id;
18     key_t key;
19     int flag;
20     int rtn, size;
21     int ok = 1, count = 1;
22
23     char teszt[256];
24     key = MSGKEY;
25     flag = 006666 | IPC_CREAT;
26     id = msgget(key, flag);
27     if(id == -1)
28     {
29         perror("\nAz msgget hívás nem valósult meg");
30         exit(-1);
31     }
32
33     do
34     {
35         scanf("%s", teszt);
36         msgp = &sndbuf;
37         msgp->mtype = 1;
38         size = strlen(msgp->mtext) + 1;
39
40         if(strcmp("exit", teszt) != 0)
41         {
42             rtn = msgsnd(id, (struct msgbuf *) msgp, size, flag);
43             printf("\nAz %d. msgsnd visszaadott %d-t", count, id);
44             printf("\nA kiküldött üzenet: %s\n", msgp->mtext);
45             count++;
46         }
47         else
48         {
49             ok = 0;
50         }
51     } while(ok);
52 }
```

```
szelenyi@szelenyi-VirtualBox:~/GYAK10$ gedit gyak10_4.c
szelenyi@szelenyi-VirtualBox:~/GYAK10$ gcc gyak10_4.c -o gyak10_4.out
szelenyi@szelenyi-VirtualBox:~/GYAK10$ ./gyak10_4.out
Az msgget hívás nem valósult meg: File exists
szelenyi@szelenyi-VirtualBox:~/GYAK10$
```

5. Gyakorló feladat: Először tanulmányozzák Vadász Dénes: Operációs rendszer jegyzet - a témához kapcsolódó fejezetét (5.3.2), azaz Írjon három C nyelvű programot, ahol

- készít egy osztott memóriát, melyben választott kulccsal kreál/azonosít osztott memória szegmenst - shmcreate.c.
- az shmcreate.c készített osztott memória szegmens státuszának lekérdezése – shmctl.c
- opcionális: shmop.c shmid-del azonosít osztott memória szegmenst. Ezután a segm nevű pontintervál-tozót használva a processz virtuális címtartományába kapcsolja (attach) a szegmenst (shmat() rendszerhívás). Olvassa, írja ezt a címtartományt, végül lekapcsolja (detach) a shmdt() rendszerhívással).

```
Open  ▾  [?]  *shmcreate.c  ~-/GYAK10  Save  ≡  -  ↻  ✕

1 #include <stdio.h>
2 #include <stdlib.h>
3 #include <sys/types.h>
4 #include <sys/ipc.h>
5 #include <sys/shm.h>
6 #include <string.h>
7 #define KEY 2022
8
9 int main()
10 {
11     int sharedMemoryID = shmget(KEY, 256, IPC_CREAT | 0666);
12     return 0;
13 }
```

```
Open  ▾  [?]  shmctl.c  ~-/GYAK10  Save  ≡  -  ↻  ✕

1 #include <stdio.h>
2 #include <stdlib.h>
3 #include <sys/types.h>
4 #include <sys/ipc.h>
5 #include <sys/shm.h>
6 #include <string.h>
7 #define KEY 2022
8
9 void main()
10 {
11     int sharedMemoryID = shmget(KEY, 0, 0);
12     struct shmid_ds buffer;
13     if(shmctl(sharedMemoryID, IPC_STAT, &buffer) == -1)
14     {
15         perror("Nem sikerült az adatokat lekerdezni");
16         exit(-1);
17     }
18 }
```

```
Open  ▾  [?]  shmop.c  ~-/GYAK10  Save  ≡  -  ↻  ✕

1 #include <stdio.h>
2 #include <stdlib.h>
3 #include <sys/types.h>
4 #include <sys/ipc.h>
5 #include <sys/shm.h>
6 #include <string.h>
7 #define KEY 2022
8
9 void main()
10 {
11     int sharedMemoryID = shmget(KEY, 0, 0);
12     char *segm = shmat(sharedMemoryID, NULL, SHM_RND);
13     strcpy(segm, "Egy új üzenet érkezett");
14     printf("A közös memória tartalma: %s\n", segm);
15
16     shmdt(segm);
17 }
```



```

szelenyi@szelenyi-VirtualBox:~/GYAK10$ gcc shmop.c -o shmop.out
szelenyi@szelenyi-VirtualBox:~/GYAK10$ ./shmop.out
A kozos memoria tartalma: Egy uj uzenet érkezett
szelenyi@szelenyi-VirtualBox:~/GYAK10$

```

5a. Írjon egy C nyelvű programot, melyben

- egyik processz létrehozza az osztott memóriát,
- másik processz rácsatlakozik az osztott memóriára, ha van benne valamilyen szöveg, akkor kiolvassa, majd beleír új üzenetet,
- harmadik processznél lehet választani a feladatok közül: státusz lekérése (szegmens mérete, utolsó shmop-os proc. pid-je), osztott memória megszüntetése, kilépés (2. és 3. proc. lehet egyben is)”

```

Open  [icon]  gyak10_5.c  Save  [icon]  [icon]  [icon]
~/GYAK10

1 #include <stdio.h>
2 #include <stdlib.h>
3 #include <sys/types.h>
4 #include <sys/ipc.h>
5 #include <sys/shm.h>
6 #include <string.h>
7 #include <unistd.h>
8 #define KEY 777777
9
10 void main()
11 {
12     pid_t process1;
13     pid_t process2;
14     pid_t process3;
15
16     process1 = fork();
17     if (process1 == 0)
18     {
19         int sharedMemoryID = shmget(KEY, 256, IPC_CREAT | 0666);
20         if (sharedMemoryID == -1)
21         {
22             perror("Nem sikerult lefoglalni a memoriar\n");
23             exit(-1);
24         }
25         printf("Process1 lefoglalta a memoriat!\n");
26     }
27     else
28     {
29         process2 = fork();
30         if (process2 == 0)
31         {
32             printf("Process 2 olvas\n");
33             int sharedMemoryID = shmget(KEY, 0, 0);
34             char *s = shmat(sharedMemoryID, NULL, SHM_RND);
35             strlen(s) > 0 ? printf("osztott memoriaban szereplo szoveg : %s\n", s)
36                           : printf("Nincs benne szoveg\n");
37             strcpy(s, "Ez egy uj szoveg");
38             printf("process2 kuldtte az uzenetet.\n");
39         }
40         else
41         {
42             process3 = fork();
43             if (process3 == 0)
44             {
45                 printf("process3: \n");
46                 int sharedMemoryID = shmget(KEY, 0, 0);
47                 struct shmctl buffer;
48                 if (shmctl(sharedMemoryID, IPC_STAT, &buffer) == -1)
49                 {
50                     perror("Nem sikerult lekerdezni.\n");

```

```

szelenyi@szelenyi-VirtualBox:~/GYAK10$ gedit gyak10_5.c
szelenyi@szelenyi-VirtualBox:~/GYAK10$ gcc gyak10_5.c -o gyak10_5.out
szelenyi@szelenyi-VirtualBox:~/GYAK10$ ./gyak10_5.out
szelenyi@szelenyi-VirtualBox:~/GYAK10$ process3:
Nem sikerult lekerdezni.
: Invalid argument
Process 2 olvas
Process1 lefoglalta a memoriat!

```